

تجارت مرزی بندر حیرتان در شمال افغانستان کاهش یافته است

Author: [Qayum Babak](#)

تاجران ادعا می کنند که طرزاعمال گمرکی بندر حیرتان آلوده به فساد شده و به خط سرخ رسیده است.

گزارش از قیوم بابک در ولایت بلخ

تجارت از طریق بندر حیرتان در شمال افغانستان سیر نزولی پیموده است، تاجران می گویند که به علت فساد گسترده در بندر حیرتان ترجیح می دهند تا راه های دیگر را برای انتقال کالا های شان استفاده کنند.

شهر حیرتان در خاک افغانستان در جنوب دریای آمو واقع است که به وسیله پلی با شهر سرحدی ترمز ازبکستان وصل شده است. خط آهن شهر مزار شریف افغانستان را با شبکه های مواصلاتی کشور های آسیای میانه، روسیه و اروپا وصل می کند. این فرصت شهر حیرتان را باید به طور خاص بهرمند کند، البته در کشوری که سه راه دیگر از طریق مرز با ترکمنستان، ایران و پاکستان وجود دارد.

برخلاف، تجارت از طریق بندر حیرتان به طور دراماتیک کاهش یافته است. به گفته آرش یونسی، رییس اتاق های تجارت ولایت بلخ رقم واردات به 2000 تَن در ماه فبروری کاهش یافته است، درحالیکه در فبروری 2012 به 80000 تَن بلند رفته بود.

تاجران سمت شمال نگرانی های شانرا نسبت به آینده تجارت از طریق بندر حیرتان در نشستی با مسوولین اتاق های تجارت ولایت بلخ در شهر مزار شریف در 11 فبروری مطرح کردند. آنها هوشدار دادند، اگر حکومت مرکزی به خاطر حل مشکل موضوع تجارت مرزی تلاش های جدی نکند، اقتصاد سمت شمال با خطر مواجه می شود.

افغانستان به طور گسترده متکی بالای واردات است و این کشور در برابر هرنوع تغییر مقررات تجارت، آسیب پذیر است. پاکستان، بخصوص، در رابطه به انتقال اموال تجارتنی از بندر کراچی به افغانستان معطلی های شدیدی را تحمیل کرده است.

مسوولین محلی می گویند که دلیل اینکه چرا بندر حیرتان دچار رکود شده است مساله مقررات گمرکی است، زیرا این مقررات نسبت به هر جای دیگر سختگیرانه تر است.

عطا محمد نور، والی بلخ در سخنرانی 18 فبروری اذعان کرد که حکومت مرکزی معیار های بلندی گمرکی را بالای بندر حیرتان وضع کرده است. وی گفت: "در هر جای دیگری جز بندر حیرتان، موضوع تعرفه و مالیات صادرات برداشته شده است، اما تاجران ما هنوز هم از اموال صادراتی خویش باید مالیه پرداخت کنند و قوانین گمرکی همچنان مساویانه بکار گرفته می شود."

سخنگوی والی بلخ، مُنیر فرهاد استدلال کرد که بندر حیرتان به خاطر پابندی به مقررات به طور موثری مجازات شده است. وی به آی دلیو پی آر گفت: "تمام مقررات مربوط وزارت مالیه و تجارت به طور منظم بالای تاجران در حیرتان تطبیق می شود. بنابراین، آنها به {بندر های دیگر} مراجعه می کنند که به فایده شان باشد."

در عین حال، یونسی ادعا کرد که در دیگر بندر های افغانستان اموال به آسانی قاچاق می شود. او گفت: "علت کاهش رقم واردات از بندر حیرتان همانان داخل کردن کالا ها از راه های دیگر است که در اثر فساد کارمندان گمرک، آنها مجبور به پرداخت تعرفه و مالیه نمی شوند."

انورالحق احدی، وزیر تجارت طی بازدید از بندر حیرتان در 18 فبروری موضوع تفاوت مقررات را رد کرده گفت که مقررات به طور یکسان در همه جا تطبیق می شود. وی گفت: "باید به صراحت گفت که قوانین مساویانه بالای تمام بندر های مرزی تطبیق می شود."

احدی اعتراف کرد که واردات از طریق بندر حیرتان کاهش یافته است، اما با بندر آقینه که در غرب با ترکمنستان وصل می شود در تقابل قرار دارد، یعنی رقم واردات از این بندر به طور سریع بلند رفته است.

با تاجرانی که گزارشگر آی دلیو پی آر صحبت کرد، آنها به صراحت گفتند که فساد اداری در بندر حیرتان کمتر از جا های دیگر نیست. بسیاری گفتند که اکثر مشکلات ناشی از عملکرد مسوولین بلخ می شود که اقارب شانرا در موقف های قدرتمند مرزی شامل می کنند."

سید طاهر روشن زاده یکی از چند تجاری است که حاضر به ثبت صدا شده گفت که دلیل اینکه مردم از انتقال کالا های شان از طریق بندر حیرتان پرهیز می کنند مساله پرداخت گمرکی نیست، بلکه "بیروکراسی... و مامورین گمرکی است که رشوه می گیرند." روشن زاده که مالک شرکت روشن زاده گروپ است گفت: "مامورین مفسد و رشوه خوار بندر حیرتان که بیشتر از حمایت مقامات بلند پایه حکومتی برخوردار هستند... از تاجران زیاد جزیه گرفته اند و این امر باعث فرار ایشان از بندر شده است."

عارف طوتاخیل به نمایندگی تاجرانی که از بندر حیرتان استفاده می کنند سخن گفتتاید کرد که کارمندان بندر "بسیار مفسد" هستند. وی گفت: "آنها این پُست ها را خریده اند و از مردم رشوت می گیرند... همانطوریکه بخواهند، بهانه های مختلف می کنند. از همین سبب تاجران به ستوه آمده اند."

زمانیکه از فرهاد سخنگوی والی در رابطه به بندر حیرتان پرسیده شد، وی گفت: "من موجودیت فساد اداری را نه انکار کرده می توانم و نه هم تایید، اما به آن اندازه هم نیست که تاجران می گویند."

صالح محمد، رییس اداره گمرک محلی اصرار کرد که کارمندان بر اساس مواد قانون اجراءات می کنند.

وی در رابطه به دلیل کاهش رقم واردات گفت: "اخبار و هوشدار های روزمره رسانه ها راجع به خروج نیرو های خارجی در 2014، تاثیر کرده است. تاجران فعالیت های بازرگانی شانرا تغییر داده اند زیرا از 2014 ترس دارند."

وچید توحیدی سخنگوی وزارت مالیه نظر های مبنی بر اینکه ترس های امنیتی تجارت خارجی را کم رونق ساخته است را در 11 فیروری رد کرد. مانند احدی وی نیز موضوع بلند رفتن رقم واردات از بندر آقینه را عنوان کرده گفت که عین مساله در بندر کوشکی و اسلام قلعه در ولایت هرات پیش آمده است، جایکه کالا با ایران داد و ستد می شود.

سید سخا، رییس مالیه ولایت هرات تایید کرد که عواید گمرکی در آنجا بلند رفته است. وی در تماس تلفونی با آی دلیو پی آر گفت: "عواید ما امسال در اثر تراکم صادرات و واردات هشت درصد بلند رفته است."

بازهم در حیرتان، طوتاخیل تاجر به آی دلیو پی آر گفت که او در اثر بیروکراسی به منظور انتقال کالا ها از مرز دچار افسردگی شده است. وی گفت: "باور کنید که تا حال 15 امضا به خاطر یک کار قانونی گرفتیم و در عین حال پول هم دادیم و یک بغل اسناد جمع آوری شده است. سه روز است که سرگردان می گردم و حتی زندگی بدم شده، مگر تا هنوز کارم تمام نشده است."

<http://iwpr.net/report-news/afghanistan-new-textbooks-baffle-teachers>

Language, Dari, ARR 449

Headline:

افغانستان: کتاب های درسی مایه ی سردرگمی معلمان

Story Stand:

در ننگرهار، برخی می گویند که نصاب درسی خیلی سخت است و دیگران مدعی اند که این کتاب ها پر از اشتباه است.

By:

گزارشی از هجرت الله اختیار- افغانستان

گزارش شماره 449

13 فیروری 2013

Story Follow:

معلمان و شاگردان مکاتب در شرق افغانستان با نصاب تعلیمی تازه به مشکل مواجه اند. کارشناسان می گویند برخی کتاب های درسی بیش از حد پیشرفته و درضمن پر از اشتباه نیز می باشند.

مبلغ نه میلیون دالر برای تهیه و نشر کتاب های درسی جدید به مصرف رسیده است. شش ماه قبل این کتاب ها در ننگرهار توزیع گردید، درحالیکه قسمت هایی از کشور تا سه ماه دیگر برای شان این کتاب ها توزیع خواهد شد.

مسوولان تعلیم و تربیه می گویند که کارمندان تعلیمی با توجه به توانایی های موجود نمی توانند این کتاب ها را تطبیق کنند.

اما برخی معلمان می گویند که محتوای نصاب تعلیمی چنان پیچیده است که آنان قادر به درک ان نیستند، چه رسد به شاگردان.

راحت الله که در لیسه عالی کمبو واقع ولسوالی خوگیانی در ولایت ننگرهار کیمیا درس می دهد، می گوید مفردات بکار رفته درین کتاب ها در سطح پوهنتون تدریس میشود .

او گفت: "کتاب کیمیا جدید صنف یازدهم موضوعاتی را در خود دارد که در سال اول پوهنتون درس داده می شود. و مضامین صنف دوازدهم مانند الجبر، هندسه و مثلثات موضوعاتی را دربر دارد که در سطح پوهنتون تدریس می شود. این نشان می دهد که محتویات نصاب در سطح بسیار بالا تهیه شده است... شاگردان صنف های 10، 11 و 12 چگونه آنها را درک کنند؟ معلمان چگونه درس بدهند؟"

راحت الله پیشبینی می کند که معلمان زیادی تدریس را رها خواهند کرد، و تعدادی ممکن است تلاش نمایند که به نحوی روز گزرائی کنند.

او افزود: "اگر کسی می گوید که می تواند این مضامین را تدریس کند، شاید بتواند این کار را انجام دهد ولی من مطمئنم که شاگردان چیزی از آن یاد نخواهد گرفت."

محمد صدیق، معلم لیسه عالی عبدالوکیل گفت که نصاب تعلیمی چنان مشکل است که او مجبور شده درس را ترک کند.

او گفت: "معلمان می گویند که از موضوع درس سر در نمی آوریم چگونه به شمار درس بدهیم؟ کتاب های سابق آسان بودند."

شمس الرحمان نورانی معلم مکتب ابتدائیه خپر در ولسوالی چپرهار شکایت داشت که برخی کتاب های درسی مملو از معلوماتی است که به مشکل می توان از آن مفهوم گرفت.

او گفت: "مضامین بیش از حد شرح و تفصیل دارد، طوری که شاگردان از خواندن آن چیزی درک نمی توانند و گیج می شوند."

نورانی گفت که معلمان فعلی برای استفاده از نصاب تعلیمی متفاوتی تربیت شده بودند و عیار ساختن با نصاب تازه برای شان سخت است.

مسوولان تعلیم و تربیه در ولایت ننگرهار تاکید دارند که برنامه آموزشی جامعی براه انداخته شده است.

سخنگوی ریاست تعلیم و تربیه ولایت ننگرهار، آقای محمد آصف شنواری گفت: "این نصاب تعلیمی با شرایطی زندگی معاصر ما صدق می کند. مشکلات از سطح پایین دانش معلمان ما نشأت می گیرد. ما از قبل تعدادی از استادان ماهر علوم ساینسی را تربیت کرده ایم و آنها حالا مصروف تربیه استادان مکتب برای استفاده از نصاب تعلیمی جدید می باشند. پلان داریم که حدود 5000 معلم را تربیه کنیم. تاکنون 100 معلم را آموزش داده ایم و پروسه جریان دارد."

شنواری گفت که برای تجدید نظر در کتاب های درسی مکاتب کار و فکر زیادی بخرج داده شده است، و کمیته ویژه ای روش های تعلیمی کشورهای چون هند، پاکستان، ایران، سودان و مالیزیا را مطالعه کرده اند. او گفت که در نتیجه نصاب تعلیمی افغانستان اکنون بهتر از نصاب تعلیمی همسایگانش است.

نادره سعیدی معلم ریاضیات لیسه عالی رخشانه به این باور است که توجه به مودل های دیگر بخشی از مشکل است. او ادعا کرد که بخش اعظم محتویات مضامین کورکورانه از کتاب های خارجی کاپی شده است، و اشتباهاتی را نیز درین جریان مرتکب شده اند.

او در چند صفحه اول فزیک صنف یازدهم 11 اشتباه را نشان داد، همچنان اشتباهاتی که در مثال های کارخانگی وجود داشت.

روش های تعلیمی استفاده شده در افغانستان در جریان سه دهه گذشته بطور منظم از جریان های سیاسی حاکم متأثر بوده است. رژیم کمونیستی که در اواخر دهه 1970 قدرت را گرفتند، ایدولوژی شوروی را در تعلیم و تربیه وارد ساخت. گروه های مجاهدین وقتی در سال 1992 قدرت را در کابل بدست گرفتند کتاب های درسی را با تاکید بر دیدگاه های خودشان تغییر دادند، از جمله اینکه عکس یک قومندان شبه نظامی شان درپوش کتاب تاریخ یکی از صنوف چاپ شد با به قدرت رسیدن طالبان در سال 1996 دوباره وضع تغییر کرد. آنها مانع رفتن دختران به مکتب شدند و دیدگاه تندروانه خود را از اسلام در کتاب های درسی تحمیل نمودند، منجمله در کتاب های ساینس و ریاضیات.

دوره پس از سال 2001 تغییرات زیادی را دیده و بهبودی هایی رونما شده است، بخصوص در آموزش دختران. اما مشکلات نیز هنوز وجود دارد. کتاب های درسی تاریخ که اخیراً چاپ شده است، درباره سه دهه اخیر سکوت نموده است- برخی ها می گویند این نوعی سازش است، زیرا برخی جنگ سالارانی که اکنون وارد سیاست شده اند نمی خواهند درباره اتفاقات معلومات زیادی داده شود.

راحت الله معلم کیمیا می گوید: "هروقتی که یک حکومت جدید به قدرت می رسد، در سیستم تعلیمی مطابق سلیقه سیاسی خود دخالت می نماید."

او افزود: "نصاب تعلیمی فعلی ممکن است برای امریکایی ها، انگلیس ها و برخی دولت های غربی مناسب باشد، اما نه برای اطفال و نوجوانان افغانستان جنگ زده."

اسدالله غضنفر، نویسنده ای که شیوه تهیه و ترتیب کتاب های درسی را بررسی کرده است، می گوید بخش دستور زبان پشتو شامل تعریف های نادقیق است، و توضیحات نیز چنان ضعیف آرایه شده است که فهمیدن متن را دشوار می سازد. او می گوید که در کتاب های زبان دری نیز عین مشکل وجود دارد.

او گفت: "من به اطمینان می گویم که هیچ چیز این کتاب ها درست نیست."

غضنفر می گوید این مسایل مهم است، زیرا کتاب های درسی مکاتب مهمترین سندی است که یک کشور در اختیار دارد، و از نگاه اهمیت درست پس از قانون اساسی قرار می گیرد.

موضوعی دیگری که غضنفر می گوید این است که یک کتاب درسی پشتو، متنی را در ارتباط به کاظم خان شیدا شاعر قرن هجده دربر می گیرد. کار این شاعر خیلی مورد احترام است ولی در عین حال چنان پیچیده است که یک معلم متوسط به مشکل می تواند از آنها چیزی درک کند. او افزود: "این بخصوص برای شاگردانی که پشتو زبان مادری شان نیست، واقعاً سخت است."

زرین انخوری، نویسنده و متخصص ادبیات پشتو که کتاب آموزشی پشتوی صنف 12 را نوشته است، از تصمیم اش برای وارد کردن متن های سخت در کتاب های درسی دفاع کرد.

او گفت که "من قصداً برخی معلومات عام درباره ادبیات پشتو و محتویات مرموز آن انتخاب کردم، زیرا صنف دوازدهم دروازه پوهنتون است" او افزود که متعلمان آینده نیازمند معلومات عمومی درباره ادبیات پشتو می باشند.

او گفت: "من موافقم که این مضامین ممکن است برای شاگردان مکاتب سخت باشد- برای استادان نیز سخت است."

در پایان اما او گفت که معیارهای بین المللی حکم می کند که مسوولان تعلیم و تربیه باید درباره نصاب تعلیمی تصمیم بگیرند و بعد معلمان عیار با معیارهای لازم را استخدام یا تربیت کنند.

Uzbekistan :Location

افغانستان

Economy :Topic

Source URL: <https://iwpr.net/da/global-voices/%D8%AA%D8%AC%D8%A7%D8%B1%D8%AA-%D9%85%D8%B1%D8%B2%DB%8C-%D8%A8%D9%86%D8%AF%D8%B1-%D8%AD%DB%8C%D8%B1%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%B1-%D8%B4%D9%85%D8%A7%D9%84-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%DA%A9%D8%A7%D9%87%D8%B4-%DB%8C%D8%A7%D9%81%D8%AA%D9%87-%D8%A7%D8%B3%D8%AA>